

ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ - ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Αποδίδουμε ιδιαίτερη σημασία στον τομέα της εκπαιδευτικής διαδικασίας και θεωρούμε ότι τα μέλη ΔΕΠ πρέπει με κάθε τρόπο να υποστηριχθούν στην αποστολή τους αυτή, ώστε το Πανεπιστήμιο Πατρών να καταλάβει υψηλότερη θέση σε πανελλαδικό και σε διεθνές επίπεδο στον τομέα αυτόν. Η αναγνώριση ενός τέτοιου στόχου εντάσσεται στο πλαίσιο της στρατηγικής ανάπτυξης του Πανεπιστημίου μας, λαμβάνοντας υπόψη τις τάσεις που επικρατούν στο διεθνή χώρο, τις ιδιαιτερότητες του ελληνικού συστήματος εκπαίδευσης, αλλά και τις πιθανές ιδιαιτερότητες του πανεπιστημίου Πατρών. Τα ζητήματα της εκπαίδευσης στο Πανεπιστήμιό μας κινούνται γύρω από τέσσερις άξονες οι οποίοι σχετίζονται άμεσα μεταξύ τους: προγράμματα σπουδών, φοιτητές, μέλη ΔΕΠ και υποδομές.

1. Προγράμματα σπουδών

Τα προγράμματα σπουδών καθορίζονται από τις Γ.Σ. των τμημάτων με βάση τα γνωστικά αντικείμενα που καλύπτουν, το πτυχίο που απονέμουν καθώς και τα επιστημονικά ενδιαφέροντα των μελών ΔΕΠ των εκάστοτε τμημάτων. Κατά κανόνα τα προγράμματα σπουδών περιλαμβάνουν δύο κύκλους: έναν γενικό κύκλο που καλύπτει εισαγωγικά κυρίως μαθήματα, μαθήματα γενικής παιδείας, κλπ. και έναν ειδικό που παρέχει στους φοιτητές τη δυνατότητα εξειδίκευσης ανάλογα με τα ενδιαφέροντά τους αλλά και την αγορά εργασίας. Οι αποκλίσεις που παρατηρούνται ως προς τη δομή και τον απαιτούμενο αριθμό μαθημάτων οφείλονται στο γεγονός ότι κάθε πρόγραμμα (ανά τμήμα) εμφανίζει τις δικές του ιδιομορφίες (εργαστήρια, φροντιστήρια, παραδόσεις, κλπ).

Η πολιτική μας για τα προγράμματα σπουδών θα περιλαμβάνει:

- Κατευθυντήριες γραμμές για σχετική ομοιογένεια όσον αφορά τα προγράμματα σπουδών σε σχέση με το συνολικό αριθμό μαθημάτων και τις εβδομαδιαίες ώρες παρακολούθησης (τηρουμένων των αναλογιών), προκειμένου να υπάρχει η δυνατότητα καθορισμού δεικτών μέτρησης αποτελεσματικότητας.
- Καταγραφή των προβλημάτων, εστιάζοντας κυρίως στο μέσο όρο χρόνου αποφοίτησης των φοιτητών ανά Τμήμα και ανά Σχολή. Αυτό θεωρείται επίσης απαραίτητο για να έχουμε εικόνα του κατά πόσον η καθυστέρηση στη λήψη πτυχίου οφείλεται κυρίως στον υπερβολικό φόρτο μαθημάτων ή και σε άλλες πιθανές δυσκολίες του προγράμματος.
- Ενθάρρυνση της τακτικής ανανέωσης των προγραμμάτων σπουδών ώστε να προσαρμόζονται στις σύγχρονες επιστημονικές εξελίξεις και να δίνουν δυνατότητες επαγγελματικής αποκατάστασης.
- Μία συνολική και συγκριτική αποτίμηση των παραπάνω παραμέτρων με ερωτηματολόγια σε όλα τα τμήματα, στα μέλη ΔΕΠ και τους φοιτητές που ολοκληρώνουν τις σπουδές τους.

2. Φοιτητές και παρακολούθηση μαθημάτων

Στο Πανεπιστήμιο Πατρών (αλλά και στο ελληνικό πανεπιστήμιο γενικότερα) παρατηρείται συστηματική απουσία των φοιτητών από τις αίθουσες διδασκαλίας. Αυτό μπορεί να οφείλεται σε ένα συνδυασμό παραγόντων (αυξημένος αριθμός ωρών εβδομαδιαίας παρακολούθησης, τυχόν ασυνέπεια κάποιων μελών ΔΕΠ στα διδακτικά τους καθήκοντα, εξεταστική διαδικασία, κλπ.). Είναι γεγονός επίσης ότι αρκετοί φοιτητές βρίσκονται σε τμήματα τα οποία δεν ήταν η πρώτη τους επιλογή με αποτέλεσμα να υπάρχει μειωμένο ενδιαφέρον από την πλευρά τους. Ταυτόχρονα, οι περισσότεροι φοιτητές έρχονται ήδη 'εξαντλημένοι' από το σύστημα των εξετάσεων και των φροντιστηρίων της μέσης εκπαίδευσης αλλά και με μια εμπεδωμένη νοοτροπία που συγκρούεται με τον προσδοκώμενο τρόπο μελέτης και εμβάθυνσης στα διάφορα γνωστικά αντικείμενα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Τέλος, η ανεργία λειτουργεί αρνητικά για την όσο το δυνατόν συντομότερη λήψη πτυχίου (μέσα στα αναμενόμενα όρια). Σε αυτό το πλαίσιο προτείνουμε:

- Να διερευνηθεί η σχέση του προβλήματος αυτού με τα προγράμματα σπουδών.

- Να ανατεθούν στους διδάσκοντες-καθηγητές καθήκοντα συμβούλων για εκπαιδευτικά θέματα, κυρίως στα πρώτα έτη.
- Να δημιουργηθούν μικρά ακροατήρια κυρίως στα πρώτα έτη, ώστε να μην επικρατούν ‘χαοτικές’ συνθήκες διδασκαλίας (κάτι που δεν είναι πάντα εύκολο σε τμήματα με λίγα μέλη ΔΕΠ).
- Να γίνει καλύτερη οργάνωση των εξετάσεων και των επιτηρήσεων, ώστε να αποφεύγονται φαινόμενα αντιγραφών, τα οποία καλλιεργούν στους φοιτητές αίσθημα ήσσονος προσπάθειας, αλλά και αποθάρρυνσης σε όσους φιλότιμα και ειλικρινά προσπαθούν.
- Να υπάρξει ιδιαίτερη μέριμνα για τη διευκόλυνση φοιτητών με ειδικές ανάγκες και η δυνατότητα μερικής παρακολούθησης για τους εργαζόμενους φοιτητές.
- Τα Τμήματα να ασκούν έλεγχο για την ενεργή παρουσία και σωστή εκτέλεση των διδακτικών καθηκόντων των μελών ΔΕΠ.

Για να δοθούν πιο ουσιαστικές λύσεις είναι καλό να γνωρίζουμε τι ακριβώς αποθαρρύνει τους φοιτητές από το να παρακολουθούν τα μαθήματα. Είναι μάλλον ώριμες οι συνθήκες για να γίνει έρευνα με τη σύνταξη και διανομή ερωτηματολογίου που θα θέτει τα κατάλληλα ερωτήματα στους φοιτητές σε σχέση με το θέμα αυτό. Η εικόνα που θα προκύψει (παρά τις αναμενόμενες διαφοροποιήσεις ανά τμήμα και Σχολή) θα είναι σε μεγάλο βαθμό ενδεικτική για τα διορθωτικά μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

3. Μέλη ΔΕΠ

Προτείνονται:

- Η υποστήριξη των διδασκόντων και ενημέρωσή τους σε καινοτόμες πρακτικές εκπαίδευσης σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο.
- Η υποστήριξη των διδασκόντων και η ενημέρωσή τους για την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.
- Η λειτουργία εστιακού σημείου συγκέντρωσης και αναδιανομής ή/και δανεισμού υποστηρικτικού εκπαιδευτικού υλικού (σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή).
- Η ενθάρρυνση της διοργάνωσης συναντήσεων μεταξύ των διδασκόντων για ανταλλαγή απόψεων αναφορικά με επιτυχημένες πρακτικές ή προβλήματα που αντιμετωπίζουν κατά την άσκηση του διδακτικού τους έργου.

4. Υποδομές

Υπάρχουν πολλές ελλείψεις που δυσχεραίνουν την εκπαιδευτική διαδικασία. Οι ελλείψεις αυτές πρέπει να αντιμετωπιστούν. Ειδικότερα:

- Πολλά τμήματα με μεγάλα ακροατήρια δεν έχουν τις κατάλληλες αίθουσες, με αποτέλεσμα η μειωμένη παρουσία των φοιτητών στις διαλέξεις.
- Συχνά εμφανίζονται προβλήματα στις αίθουσες (σπασμένα έδρανα, απουσία έδρας, κτλ.), τα οποία σε κάποιο βαθμό σχετίζονται και με τη μη συστηματική φύλαξη του πανεπιστημιακού χώρου.
- Εξωραϊσμός του περιβάλλοντος χώρου – η αισθητική ενισχύει την επιθυμία παρουσίας στο χώρο του πανεπιστημίου. Δημιουργία χώρων όπου μπορούν να φιλοξενηθούν οι φοιτητές στα κενά ανάμεσα στα μαθήματα.
- Οι βιβλιοθήκες των τμημάτων έχουν συνήθως περιορισμένο χώρο και σε καμία περίπτωση δε μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες των φοιτητών. Η ύπαρξη οργανωμένων βιβλιοθηκών (αντίτυπα βιβλίων, ηλεκτρονική κάλυψη) κρίνεται άκρως απαραίτητη και μπορεί να οδηγήσει στην αλλαγή νοοτροπίας σε σχέση και με τα συγγράμματα.

Η **Αξιολόγηση** από τους φοιτητές των μελών ΔΕΠ, των προγραμμάτων σπουδών αλλά και των συνθηκών διδασκαλίας, σε συνδυασμό με τα προαναφερθέντα ζητήματα, θα δώσει μία συνολικότερη εικόνα της εκπαιδευτικής διαδικασίας στο Πανεπιστήμιο Πατρών.